

Az MTA Faanyagtudományi Albizottságának állásfoglalása

Winkler András, Németh József *

A XX. század utolsó harmadában a fosszilis energiahordozók fogyása és az üvegházhatás csökkentésére való törekvés a megújuló energiaforrások feltárását és használatát tette szükségessé. A jelenlegi gazdasági és technológiai jellemzők miatt Európában a döntéshozók leginkább a biomassa – mint megújuló energiaforrás – energetikai hasznosítását részesítik előnyben. Erőművi felhasználásra ezideig a potenciális biomassa-tömegből nagyrészt a kitermelt faanyag egy része kerül, a biomassa egyéb összetevői kevésbé számottevőek. Az erőművi hasznosításra kerülő fanyersanyag jelentős hányada azonban alternatív módon ipari nyersanyagként a cellulóz és a lap-lemeziparban is hasznosítható.

Az EU országok nagy részében a fa ipari hasznosítását féltő, az ipari hasznosításban érdekelt csoportok és az energiaszektor között konfliktusok alakultak ki, amelyek feloldása még nem történt meg. Hazánkban az eddig létrehozott, és többnyire bővítésre tervezett biomassa erőművek ellátása fával történik. Az ilyen létesítmények állami támogatása potenciálisan veszélyezteti a hazai farost- és forgácslap ipar anyag ellátását, és a lakossági tűzifa ellátást.

Az MTA Erdészeti Bizottsága a Fatudományi Albizottság előterjesztése alapján 2003. második és 2004. első félévében több alkalommal foglalkozott a létrejött helyzettel. A Fatudományi Albizottság ezek alapján a következő álláspontot alakította ki, melyet az Erdészeti Bizottság a közeljövőben tárgyal.

1. A tartamos erdőgazdálkodás révén kitermelésre kerülő fatömeg választék-összetétele lehetővé teszi az ipari és energetikai jellegű fahasznosítás egymást ki nem záró alkalmazását, a fahasznosítási módok kiegyensúlyozott mértéke mellett.
2. A jelenleg már üzemelő, és bővítés alatt álló fabázisú erőművek anyagellátása a 7-8 millió m³/év fakitermelés mellett még biztosítható, de az ezen túlmenő új erőművi kapacitások létrehozása már veszélyeztetné a farost- és forgácslap ipar alapanyag ellátását, ezáltal termelési zavarokat és foglalkoztatási problémákat okozna. Jelentős feszültségeket teremtene továbbá a lakossági tűzifa ellátásban.
3. A hazai faipar fejlesztése és az erőművi fafelhasználás további fokozása főleg az erdőterület növelése mellett, többlet faanyagforrás létrehozásával valósítható meg.
4. Az új erdők telepítése mellett számbavehető alapanyagforrást jelenthet az erőművi felhasználás céljaira az erdei apadék jelenlegi szintjének csökkentése, a funkciójukat már betöltött faipari termékek energetikai felhasználása és a biomassa további bővítése energia célú faültetvények révén.
5. Az MTA Faanyagtudományi Albizottsága szükségesnek tartja, hogy a faanyagforrás bővítésével és a hulladékhasznosítással összefüggő kutatási tevékenység minél előbb megkezdődjék.

FAIPAR

A Faipari Tudományos Egyesület
Lapja

Szerkesztőség:

Winkler András, főszerkesztő
Bejó László, szerkesztő
Paukó Andrea, szerkesztő

Szerkesztőbizottság:

Molnár Sándor (elnök),
Fábián Tibor, Hargitai László,
Kovács Zsolt, Láng Miklós,
Németh Károly, Szalai József,
Tóth Sándor, Winkler András

Faipar - a faipar műszaki tudományos folyóirata. Megjelenik a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karának gondozásában. A folyóirat célja tudományos igényű, lektorált cikkek megjelenítése és általános tájékoztatás a hazai és nemzetközi faipar híreiről, újdonságairól.

A cikkekben kifejtett nézetek a szerzők sajátjai, azokért a Faipari Tudományos Egyesület és a NyME Faipari Mérnöki Kar felelősséget nem vállal. A kiadványban található cikkeket, tanulmányokat a szerzők tudtával és beleegyezésével publikáljuk. A cikkek nem reprodukálhatók a kiadó és a szerzők engedélye nélkül, de felhasználhatók oktatási és kutatási célokra, illetve idézhetők más publikációkban, megfelelő hivatkozások megadása mellett.

Megjelenik negyedévente. Megrendelhető a Faipari Tudományos Egyesületnél (1027 Budapest, Fő u. 68.) A kiadványt a FATE tagjai ingyen kapják. Az újságcikkeket, híreket, olvasói leveleket Bejó László részére kérjük elküldeni (NyME, Lemezipari Tanszék, 9400 Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.) Tel./ Fax.: 99/518-386. A kiadvány elektronikusan elérhető a <http://faipar.fmk.nyime.hu> web-oldalon.

Készült a soproni Hillebrand Nyomdában, 600 példányban.

HU ISSN: 0014-6897

A címlapon Lengyel László okl. erdőmérnök képe látható.

* Dr. Winkler András DSc., a FATE elnöke,
Dr. Németh József CSc. a NyME Faipari Kutató és Szolgáltató Központ vezetője